

ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา
เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
สับปะรดบ้านคา
ทะเบียนเลขที่ สช 59100086

เพื่อให้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นไปตาม พระราชบัญญัติคุ้มครอง
สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สับปะรดบ้านคา คำขอเลขที่ 58100120 ทะเบียน
เลขที่ สช 59100086 ซึ่งมีรายการทางทะเบียนตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันยื่นคำขอขึ้นทะเบียน 28 เมษายน 2558

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. 2559

พ.ศ.

(นายทศพล หังสุบุตร)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

สับประรดบ้านคา

(1) เลขที่คำขอ	58100120	ทะเบียนเลขที่	สข 59100086
(2) วันที่ยื่นคำขอ	28 เมษายน 2558	วันที่ขึ้นทะเบียน	28 เมษายน 2558
(3) ผู้ขอขึ้นทะเบียน	จังหวัดราชบุรี
ที่อยู่ 154/305 ถนนสุริยวงศ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี		
(4) รายการสินค้า	สับประรดบ้านคา		

(5) คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า ค่านิยม

สับประรดบ้านคา (Bankha Pineapple) หมายถึง สับประรดพันธุ์ปัตตาเวีย รสหวานฉ่ำ ไม่กัดลิ้น มีกลิ่นหอม เนื้อละเอียด หนานุ่ม มีตาผลค่อนข้างตื้น เมื่อปอกเปลือกแล้วตาผลจะติดออกไปกับเปลือกปลูกในพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอจอมบึง อำเภอปากท่อ อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์สับประรด : พันธุ์ปัตตาเวีย

(2) ลักษณะทางกายภาพ

- รูปทรง ผลขนาดใหญ่จะเป็นทรงกรวย คือส่วนโคนผลมีความกว้างมากกว่าส่วนปลายผลขนาดกลางและเล็ก จะมีรูปทรงกระบอก คือส่วนโคนและส่วนปลายผลมีความกว้างใกล้เคียงกัน น้ำหนักผลอยู่ระหว่าง 1 - 3 กิโลกรัม หรือเฉลี่ยประมาณ 2.2 กิโลกรัม
- ใบ มีสีเขียวเข้มและเป็นร่องตรงกลาง ผิวใบด้านบนเป็นมันเงา ส่วนใต้ใบจะมีสีออกเทาเงิน ตรงบริเวณกลางใบมีสีแดงอมน้ำตาล
- ตา ค่อนข้างตื้น
- เนื้อ ละเอียด หนานุ่ม สีเหลืองสวย
- รสชาติ หวานฉ่ำ ไม่กัดลิ้น มีกลิ่นหอม

กระบวนการผลิต

การปลูก

(1) มีทั้งปลูกแบบพืชเชิงเดี่ยว และปลูกเป็นพืชแซมในสวนยางพารา เนื่องจากสับประรดเป็นพืชที่ไม่ต้องการน้ำในการเจริญเติบโตมากนัก ปลูกได้ตลอดทั้งปี การปลูกในฤดูฝน ต้องฝังหน่อให้เอียง 45 องศา เพื่อป้องกันน้ำขังในยอด แต่ถ้าปลูกในฤดูแล้งฝังหน่อให้ตั้งตรง การปลูกส่วนใหญ่ใช้ระบบแถวคู่ ระยะปลูกแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

(2) สับปะรดบ้านคาเป็นพืชหลายฤดู จึงต้องเตรียมพื้นที่ปลูกอย่างดีให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโต โดยพื้นที่ที่เคยปลูกสับปะรดให้สับใบและต้นสับปะรดแล้วตากทิ้งไว้ 2 - 3 เดือน หลังจากนั้นไถดิน ตากดินทิ้งไว้ 7 - 10 วัน แล้วพรวนดินอีก 1 ครั้ง แล้วควาดเศษรากเง้า ตอเก่าสับปะรดและวัชพืชทุกชนิดที่เหลือออกไป ทำลายนอกแปลง ทำแนวปลูกหรือยกแนวให้สูงประมาณ 15 เซนติเมตร เพื่อป้องกันการชะล้างของหน้าดิน

(3) การเตรียมพันธุ์ มีการคัดขนาดหน่อพันธุ์และจุกพันธุ์ก่อนปลูก โดยใช้หน่อพันธุ์และ/หรือจุกพันธุ์ที่มีขนาดสม่ำเสมอ หรือใกล้เคียงกัน อัตราการปลูก 7,000 - 10,000 หน่อ/ไร่

(4) การให้น้ำ โดยใช้น้ำฝนที่ตกสม่ำเสมอทั้งปี หากในช่วงฤดูแล้งหรือฝนทิ้งช่วง มีการให้น้ำต้นสับปะรดที่กำลังเจริญเติบโต และหยุดให้น้ำก่อนการเก็บเกี่ยว 15 - 30 วัน

การเก็บเกี่ยว

(1) สับปะรดจะเริ่มให้ผลผลิตเมื่อต้นมีอายุ 8 เดือน - 1 ปี ขึ้นไป และจะให้ผลผลิตได้ 3 - 4 ปี จะเก็บเกี่ยวหลังออกดอก 150 วัน หรืออาจมาน้อยกว่านี้ขึ้นอยู่กับฤดูกาล

(2) การเก็บเกี่ยวจะเก็บเกี่ยวพร้อมจุกและก้าน โดยเก็บเกี่ยวผลสับปะรดที่รองตาดึงเต็มที่ ก้านผลเหี่ยวเล็กน้อย ดอกย่อยเหี่ยวแห้ง ตาด้านล่างของผลเปิดมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ตา สับปะรดแก่ต้องมีเนื้อสีเหลือง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของความยาวผล

การบรรจุหีบห่อ

รายละเอียดบนฉลากให้ประกอบด้วยคำว่า "สับปะรดบ้านคา" และ/หรือ "Bankha Pineapple" และ/หรือ "Sapparat Bankha"

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

อำเภอบ้านคา อำเภอสวนผึ้ง อำเภอจอมบึง และอำเภอปากท่อ เป็น 4 อำเภอในจำนวน 10 อำเภอของจังหวัดราชบุรี ที่มีลักษณะภูมิประเทศใกล้เคียงกัน จัดอยู่ในพื้นที่ภูเขาสูงและพื้นที่ราบสูง ความสูงของพื้นที่โดยเฉลี่ยสูงกว่าระดับน้ำทะเล 200 - 1,400 เมตร ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่เนื่องจากมีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นอยู่จึงทำให้ได้รับลมมรสุมจากอินเดีย และทะเลอันดามันไม่เต็มที่ ส่วนใหญ่เป็นฝนช่วงปลายฤดูฝนที่มาพร้อมกับร่องความกดอากาศต่ำ ทำให้มีฝนตกชุกในช่วงเดือนกันยายน - พฤศจิกายน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,000 - 1,250 มิลลิเมตรต่อปี อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 13 - 38 องศาเซลเซียส แต่ในฤดูหนาวบริเวณเชิงเขาหรือหุบเขาจะมีสภาพอากาศหนาวมาก อุณหภูมิเฉลี่ย 8 - 15 องศาเซลเซียส ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ระบายน้ำได้ดี ความเป็นกรด-ด่างของดิน 4.5 - 5.5 จากสภาพภูมิศาสตร์และสภาพภูมิอากาศดังกล่าวส่งผลให้การปลูกสับปะรดได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ด้วยรสชาติที่เป็นเอกลักษณ์จึงทำให้สับปะรดบ้านคามีความแตกต่างจากสับปะรดในแหล่งอื่น

ประวัติความเป็นมา

การปลูกสับปะรดบ้านคา เริ่มจากเกษตรกรจากอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ย้ายการตั้งถิ่นฐานและขยายพื้นที่ปลูกสับปะรด โดยนำหน่อพันธุ์สับปะรดปัตตาเวียจากอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มาปลูกในเขตพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี (ซึ่งครอบคลุมพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอบ้านคาในปัจจุบัน) ในช่วงนั้นจึงนิยมเรียกว่า "สับปะรดสวนผึ้ง" แต่เนื่องจากอำเภอสวนผึ้งมีอาณาเขตกว้าง ขวางและมีประชากรมาก กระทรวงมหาดไทยจึงได้แบ่งท้องที่อำเภอสวนผึ้งตั้งเป็นกิ่งอำเภอ

บ้านคาและยกฐานะเป็นอำเภอบ้านคาตามลำดับ พื้นที่ผลิตสับปะรดส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านคา ทำให้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า "สับปะรดบ้านคา" คือ ของดีของจังหวัดราชบุรี จัดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี รองจากข้าว และอ้อย ด้วยคุณภาพ รสชาติ และเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทำให้ "สับปะรดบ้านคา" เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคจำนวนมาก

(7) ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตการปลูกสับปะรดบ้านคา ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดราชบุรีใน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอจอมบึง อำเภอปากท่อ อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอบ้านคา รายละเอียดตามแผนที่

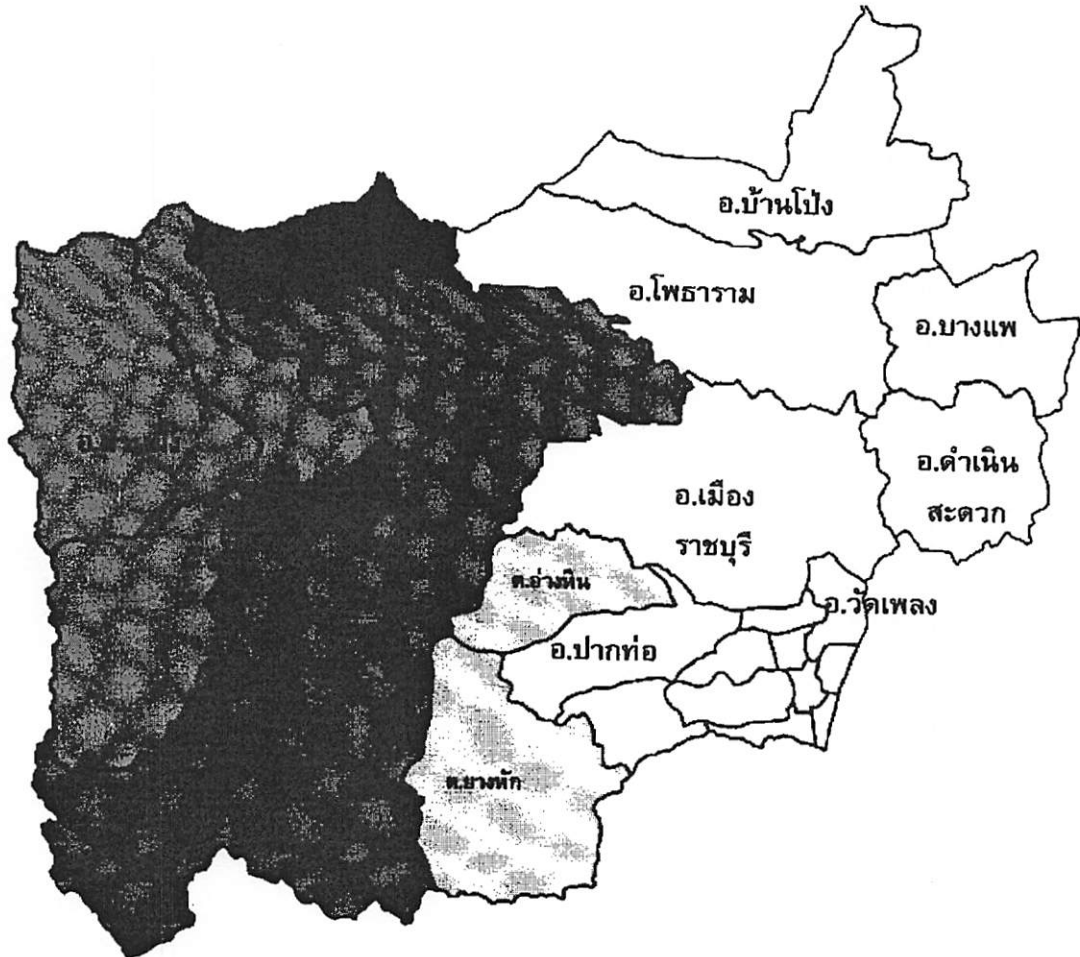
(8) เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

- (1) จัดให้มีระบบการตรวจสอบและควบคุมทั้งกระบวนการผลิต ในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด
- (2) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกเกษตรกรผู้เพาะปลูก และผู้ประกอบการที่ประสงค์จะขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สับปะรดบ้านคา
- (3) ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สับปะรดบ้านคา

(9) การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

- (1) สับปะรดบ้านคาต้องมีการปลูกในเขตพื้นที่ อำเภอจอมบึง อำเภอปากท่อ อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอบ้านคา ตามกระบวนการผลิตข้างต้น
 - (2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือมีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ปลูกสับปะรดบ้านคา รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อตรวจสอบย้อนกลับได้
-

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์ สับปรดบ้านคา

ขอบเขตพื้นที่การผลิตสับปรดบ้านคา ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดราชบุรี 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอจอมบึง
อำเภอปากท่อ อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอบ้านคา